

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 10
Konu : Sayın Osman ÇAKIR'ın 7/984
Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

03.../1./2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 06/12/2007 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-1980 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Samsun Milletvekili Sayın Osman ÇAKIR'ın, kurutulan sulak alanlara ilişkin, 7/984 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK:

Cevabi yazı (2 sayfa)

DAĞITIM

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:

Başbakanlık

**SAMSUN MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. OSMAN ÇAKIR'IN
7/984 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. *Son 10 yıl içinde tarım amaçlı sulak alan kurutması yapılmış mıdır?*

CEVAP 1. Son 10 yıl içinde herhangi bir amaçla kurutulan sulak alan bulunmamaktadır.

SORU 2. *Bundan sonra kurutulması planlanan sulak alan var mıdır?*

CEVAP 2. Ülkemizde ilk olarak 1950'li yıllarda sıtma hastalığını önlemek amacıyla başlatılan sulak alanların kurutulması çalışmaları, daha sonraları tarım toprağı kazanmak amacıyla devam etmiş; 1980 yılından itibaren sulak alanların kurutulmasından vazgeçilmiştir. Bundan sonra da yapılması planlanmamaktadır.

SORU 3. *Doğal hayat açısından son derece büyük önemi bulunan sulak alanların korunması ve kurutulmuş bulunanların yeniden kazanılması hususunda yapılan bir çalışma bulunmakta mıdır?*

CEVAP 3. Geçmiş yıllarda yapılan sulak alan kurutulmalarıyla ilgili araştırmalar Bakanlığımız tarafından yürütülmüş; kurutulan tüm alanlarda bilimsel çalışma yaptırma imkânı bulunmadığı için pilot alan olarak Gavur, Kestel ve Avlan Gölleri detaylı olarak incelenmiştir. Yapılan bu incelemelerin neticeleri esas alınarak, kurutulan sulak alanlarımızın yeniden kazanılması için ihtiyaç duyulan çalışmalar, ilgili kurumlarla koordinasyon içerisinde Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Bakanlığımız ülkemizdeki sulak alan kurutmalarının önüne geçmek ve bu alanları korumak için 1992 yılından bu yana yasal, teknik ve idari anlamda ciddi çalışmalar gerçekleştirmiştir. Bu çalışmaların başında sulak alanların korunması konusunda Uluslararası bir sözleşme olan Ramsar Sözleşmesine (Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme) 1994 yılında taraf olması gelmektedir.

Sözleşme listesine başlangıç olarak uluslararası öneme sahip sulak alanlarımızdan Kayseri'deki Sultan Sazlığı, Balıkesir'deki Manyas (Kuş) Gölü, Kırşehir'deki Seyfe Gölü, İçel'deki Göksu Deltası ve Burdur Gölü dahil edilmiştir. 1998 yılında ise Uluslararası öneme sahip sulak alanlarımızdan Bursa'daki Uluabat Gölü, Adana'daki Yumurtalık Lagünü ile Gediz ve Kızılırmak Nehri Deltaları, 2005 yılında ise Konya Meke Gölü, Kızören Obruğu ve Adana Yumurtalık Lagünü Ramsar Listesine dahil edilerek, toplam alan sayımız 12'ye çıkmıştır.

Türkiye, bu sözleşme ile, başta listeye dahil ettirdiği 12 sulak alan olmak üzere, sınırları dahilindeki tüm sulak alanları korumayı, geliştirmeyi ve akılcı kullanmayı taahhüt etmiştir. Aynı zamanda yapılan çalışmalarımız kapsamında belirlediğimiz 135 uluslararası öneme sahip sulak alanımız bulunmaktadır. Bu sayının çalışmalar bittiğinde 500 adete ulaşacağı öngörülmektedir.

Bakanlığımız 30.01.2002 tarihli ve 24656 sayılı (Değişik 17.05.2005/25818) Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği" hükümlerine göre tüm sulak alanlar koruma altına alınmıştır. Buna ilave olarak, 2006 yılı Nisan ayında yenilenen Çevre Kanunu ile de sulak alanların doldurulması ve kurutulması yasaklanmış, sulak alanları dolduran ve kurutanlara ile Yönetmeliğe uymayanlara ciddi ölçülerde para cezaları getirilmiştir.

Ayrıca, Sulak alanlarımızın karşı karşıya kaldığı sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilerek ekolojik işleyişinin ve peyzaj bütünlüğünün korunarak akılcı kullanımının sağlanması amacıyla Bakanlığımızı tarafından "Sulak Alanların Yönetim Planları" gerçekleştirilmektedir. Şu ana kadar 3 adet alan için (Manyas Gölü, Uluabat Gölü, Göksu Deltası) yönetim planı tamamlanmış; Akşehir ve Eber Gölleri, Kızılırmak Deltası, Gediz Deltası, Burdur Gölü, Yumurtalık Lagünleri için ise yönetim plan çalışmaları devam etmektedir.

Sulak alanların devamının sağlanması maksadıyla birçok sulak alanda çalışmalar yürütülmektedir. Özellikle Sultan Sazlığı ve Seyfe Gölündeki çalışmaları buna örnek verebiliriz. Zamantı Tünelinin tamamlanması ve Sultan Sazlığına gerekli suyun aktarılması için projeye OPEC Fonundan kredi sağlanmış ve çalışmalara hız verilmiştir. Aynı zamanda alandaki yer altı suyu kuyuları ile Kovalı ve Ağcaşar Barajlarından imkanlar doğrultusunda alana su verilmektedir.

Seyfe Gölü Ekoloji Koruma Projesi kapsamında yürütülen çalışmalar hem yöre insanı hem de birçok kuş türü için önemli olan Seyfe Gölünün sürdürülebilirliğini amaçlamaktadır. Manyas Gölü, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile belirlenen kotlar dikkate alınarak işletilmektedir. Aynı şekilde Beyşehir Gölü de göldeki ekolojik unsurlar dikkate alınarak işletilmektedir.

Kurutulmuş sulak alanların yeniden kazanılması hususunda Avlan Gölünün yeniden oluşturulması sağlanmıştır. Gavur Gölünün küçük bir modelinin oluşturulması için Kahramanmaraş Valiliği nezdinde tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla toplantılar yapılmış ve çalışmalara en kısa sürede başlanacaktır.

